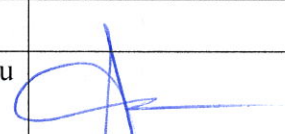

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ
EKONOMIKAS UN KULTŪRAS AUGSTSKOLAS
STUDIJU VIRZIENA "TIESĪBU ZINĀTNE"
PROFESIONĀLĀ BAKALaura STUDIJU PROGRAMMĀ "STARPTAUTISKĀS
KOMERCDA RBĪBAS TIESĪBAS" (KODS: 42380)

Informācija par ekspertu

Vārds	Annija	Uzvārds	Kārklīņa
Darbavieta	Latvijas Universitāte	Amats	Asociētā profesore
Grāds/profesionālā kvalifikācija	Dr.iur.		
Apliecinu, ka vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Novērtēšanas vizītes datums: 2018.gada 3.augusts

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Ekonomikas un Kultūras augstskolas (turpmāk-EKA) 2018.gada 10.maija iesniegumu Nr. 2-24/18/16 "Par izmaiņām studiju virzienā "Tiesību zinātne"" un tam pievienotajiem dokumentiem;
- EKA 2018.gada 27.jūnija iesniegumā Nr. 2-24/18/27 "Par papildinformācijas iesniegšanu" – pēc AIC pieprasījuma sniegto papildinformāciju;
- Novērtēšanas vizītes laikā iegūto informāciju intervijās ar EKA pārstāvjiem;
- 2015.gada 14.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 407 "Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi";
- Augstskolu likumu;
- 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu";
- 2017. gada 13. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju";
- 2017.gada 20.decembrī Studiju akreditācijas komisijas sēdē apstiprināto "Izmaiņu akreditētā studiju virzienā novērtēšanas organizēšanas metodiku" (sēdes prot.Nr.16);
- 2017. gada 19. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 771 "Valsts vienotā jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmena kārtība";
- EKA Senāta 26.05.2017. sēdē apstiprinātais "Studiju nolikums".

1. Informācija par augstskolas plānotajām izmaiņām

EKA īstenotais studiju virziens "Tiesību zinātne" ar vienu tam atbilstošu studiju programmu, t.i., profesionālo bakalaura studiju programmu "Starptautiskās komercdarbības tiesības" ir akreditēts 10.08.2017. ar akreditācijas termiņu 2 gadi.

Studiju programma līdz šim tikusi īstenota pilna laika klātienes studijās 4 gadi, nepilna laika neklātienes un e-studijās 4 gadi un 6 mēneši, studiju programmas studiju veids un forma: pilna laika klātienes studijas, nepilna laika studijas, e – studijas. Studiju programmas īstenošanas valoda: latviešu un angļu valodas. Iegūstamais grāds: profesionālā bakalaura grāds tiesību zinātnē un iegūstamā kvalifikācija - juriskonsults.

EKA pamatojoties uz tās Senāta 2018.gada 18.aprīļa lēmumu, 2018.gada 10.maijā iesniegusi AIC iesniegumu (kas precizēts ar 2018.gada 27.jūnija vēstuli par papildinformācijas sniegšanu), lūdzot veikt izmaiņas studiju virzienā "Tiesību zinātne". Galvenais izmaiņu pamatojums ir saistīts ar izmaiņām normatīvajos aktos, t.i., pamatojoties uz Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumiem Nr.264 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām", Latvijā vairs nepastāvēs juriskonsulta profesija, līdz ar to EKA nebūs pamata piešķirt juriskonsulta kvalifikāciju, un tādēļ ir nepieciešams veikt atbilstošas izmaiņas līdzšinējā programmā. Papildus EKA paredzējusi veikt citas izmaiņas, kas nav saistītas ar izmaiņām iepriekšminētajā normatīvajā regulējumā, t.i., studiju programmas īstenošanas valoda un mācībspēku sastāvs.

Pieteiktās izmaiņas apkopotas un atainotas zemāk ietvertajā tabulā salīdzinoša pārskata veidā:

	Izmaiņu veids	Patlaban akreditētā programma	Pieteiktās izmaiņas
1.	<i>Studiju programmas veids</i>	Profesionālā bakalaura studiju programma	Akadēmiskā bakalaura studiju programma
2.	<i>Studiju programmas kods</i>	42310	43380
3.	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	Starptautiskās komercdarbības tiesības	Tiesību zinātne
4.	<i>Studiju programmas apjoms</i>	160 KP	120 KP
5.	<i>Studiju ilgums</i>	pilna laika studijas - 4 gadi; nepilna laika studijas un e-studijas – 4 gadi un 6 mēneši	pilna laika studijas - 3 gadi; nepilna laika studijas un e-studijas – 3 gadi un 6 mēneši
6.	<i>Iegūstamais grāds un/vai profesionālā kvalifikācija</i>	profesionālā bakalaura grāds tiesību zinātnē un kvalifikācija juriskonsults	sociālo zinātņu bakalaura grāds tiesību zinātnē
7.	<i>Studiju programmas mācībspēku sastāva izmaiņas</i>		Skat. docētāju sarakstu
8.	<i>Studiju programmas īstenošanas valoda</i>	latviešu un angļu valoda	latviešu valoda
9.	<i>Izmaiņas studiju programmas saturā</i>		Skat. jaunos studiju plānus

Izvēsta saturiskā analīze par šīm izmaiņām tiks atspoguļota atzinuma 3.nodaļā "Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām".

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Novērtēšanas vizītes laikā EKA telpās Rīgā Lomonosova ielā 1 k-5 notika tikšanās ar:

Administrācijas pārstāvjiem:

- Dr.oec., asoc.prof., Rektora v.i. Oksanu Lentjušenkovu;
- Dr.oec., asoc.prof., Zinātņu un starptautisko attiecību prorektori Jeļenu Titko;

Studiju virziena „Tiesību zinātne” vadītāju, studiju programmas „Starptautiskās komercdarbības tiesības” un potenciālās akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Tiesību zinātne” direktori Mg.iur., LL.M. docenti Marīnu Kamenecku-Usovu,

Studiju programmas docētājiem:

- docenti Dr.iur. Jeļenu Alfejevu,

- docenti Dr.iur. Unu Skrastiņu,
- profesori Dr.phil. Velgu Vēveri,
- docenti Mg.iur. Inesi Stankeviču,
- docenti Mg.iur. Karinu Zalcmani,
- viesdocētāju Mg.iur. Ati Bičkovski,
- viesdocētāju Mg.iur. Karinu Palkovu.

Vizītes noslēguma tikšanās laikā piedalījās EKA rektora v.i. Dr.oec., asoc.prof. Oksana Lentjušenkova un Zinātņu un starptautisko attiecību prorektore Dr.oec., asoc.prof. Jeļena Titko.

Tikšanās laikā EKA administrācijas pārstāves, programmas direktore un mācībspēki atbildēja uz ekspertes jautājumiem, sniedzot nepieciešamo informāciju. Vizītes laikā notika arī studiju procesā pielietotās tiesu izspēļu zāles apskate.

EKA administrācijas pārstāves iepazīstināja ar procedūrām, kuras plānots veikt jaunās studiju programmas ieviešanai, augstskolas redzējumu par pieteikto izmaiņu nepieciešamību, kā arī apliecināja augstskolas vadības atbalstu plānotajām izmaiņām. Ņemot vērā, ka izmaiņas paredz līdz šim īstenoto profesionālo bakalaura studiju programmu pārveidot par akadēmisko studiju programmu, kurai, atšķirībā no līdz šim īstenotās profesionālās programmas, ir citi mērķi un uzdevumi, augstskolas vadības pārstāves apliecināja EKA gatavību nodrošināt kvalitatīvas akadēmiskās programmas īstenošanai nepieciešamo finanšu un materiāltehnisko bāzi, t.sk., zinātnisko konferenču rīkošanu, žurnālu un zinātnisko rakstu krājumu izdošanu, kuros būtu iespējas piedalīties un iesniegt publikācijas gan docētājiem, gan studējošajiem. Administrācijas pārstāves arī norādīja uz turpmāka atbalsta sniegšanu mācībspēku kvalifikācijas celšanai.

Tikšanās laikā ar studiju virziena un tam atbilstošās programmas direktori tika sniegtas atbildes uz jautājumiem par izmaiņām studiju plānos, esošo studējošo tiesību aizsardzību saistībā ar jaunā veida programmas ieviešanu, un iespējām turpināt studijas. Tikšanās laikā tika pausts apliecinājums, ka ikvienam studējošajam (tādu gan konkrētajā programmā ir maz) pēc individuāla plāna tiks nodrošinātas iespējas pilnībā izpildīt studiju plānu, t.sk., iegūt nepieciešamos papildu kredītpunktus tiem studiju kursiem, kuru apjoms pēc izmaiņām būs lielāks nekā iepriekš profesionālajā programmā docētiem studiju kursiem. Ar programmas direktori tika pārrunātas programmas stiprās puses un iespējas, kā arī tika ieskicēti atsevišķi iespējamie draudi programmas sekmīgai attīstībai. Tāpat uzmanība tika pievērsta jautājumam par programmā paredzēto Praksi, par obligātās izvēles un izvēles kursu katalogu un to kredītpunktu apjomu, kā arī tika pārrunāts atsevišķu studiju kursu aprakstu saturs.

Tikšanās laikā ar mācībspēkiem docētāji norādīja, ka apzinās nepieciešamību regulāri aktualizēt studiju kursu saturu un to docēšanu tādā veidā, lai maksimāli labi sagatavotu programmas absolventus studiju turpināšanai augstāka līmeņa - maģistra studiju programmās, t.sk., profesionālajās maģistra studiju programmās ietvertā valsts vienotā jurista kvalifikācijas eksāmena sekmīgai nokārtošanai, ņemot vērā, ka saskaņā ar 2017. gada 19. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 771 "Valsts vienotā jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmena kārtība" valsts eksāmenā tiks ietverta arī akadēmiskajā bakalaura studiju programmā docēto studiju kursu tematika. Tika precizēta informācija par kvalitātes pārvaldības metodēm studiju programmas ietvaros, par dažādiem studiju procesa organizācijas praktiskajiem aspektiem, e- kursu docēšanas aspektiem, kā arī par precīzu kursu aprakstu un tajā ietvertās literatūras nozīmi studiju procesa atvieglošanai. Docētāji norādīja, ka savā darbībā ievēro studētcentrētās izglītības principus, t.sk., apzinās nepieciešamību studējošos motivēt izstrādāt zinātniskos pētījumus, kā arī sadarboties ar darba devējiem studiju kursa satura pilnveidošanā.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

Kā norādīts atzinuma 1.nodaļā ietvertajā tabulā, EKA plānotās izmaiņas ietver vairākas komponentes, kuras šajā atzinuma nodaļā turpmāk tiks secīgi analizētas, t.sk., izvērtējot pieteikto izmaiņu atbilstību normatīvo aktu prasībām.

1. Studiju programmas veids

Viena no būtiskākajām izmaiņām ir studiju programmas veida maiņa, kas paredz līdz šim īstenoto akreditēto profesionālo bakalaura studiju programmu pārveidot par akadēmisko bakalaura studiju programmu. Šīm programmām ir atšķirīgs normatīvais regulējums - akadēmisko programmu regulējums pamatā noteikts 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumos Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu".

Saskaņā ar minēto MK noteikumu 4.punktu, akadēmisko bakalaura studiju programmu galvenais mērķis ir nodrošināt zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei. Šādu programmas mērķi ir definējusi arī EKA, norādot, ka akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Tiesību zinātne" mērķis ir "nodrošināt studentiem zināšanu, prasmju un kompetences kopumu tiesību zinātnē atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 6.līmenim".

Definētā mērķa sasniegšanai EKA izvirzījusi šādus studiju programmas uzdevumus:

- 1) nodrošināt studiju procesu, kas atbilst normatīvo aktu un darba tirgus prasībām, kā arī studētcentrētai pieejai augstākajā izglītībā;
- 2) nodrošināt mācībspēku kvalifikāciju pedagoģiskajā un zinātniskajā jomā;
- 3) nodrošināt un attīstīt zinātniski pētniecisko darbību studiju programmā;
- 4) nodrošināt un attīstīt infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi atbilstoši studiju programmas īstenošanas vajadzībām;
- 5) attīstīt starptautisko sadarbību ar radniecīgām augstākās izglītības iestādēm, uzņēmumiem un organizācijām.

Secināms, ka minētie uzdevumi ir piemēroti programmas mērķa sasniegšanai.

Atbilstoši MK noteikumu 5.punktam, bakalaura studiju programmas saturam jānodrošina zinātniski pamatotu plaša profila studiju rezultātu sasniegšanu. Iepazīstoties ar EKA iesniegtajiem studiju plāniem, kursu aprakstos definētajiem studiju rezultātiem (zināšanām, prasmēm un kompetencēm), kā arī studiju kursu kartējumu, secināms, ka studiju plānā ietvertie studiju kursi paredz plaša profila studiju rezultātu sasniegšanu, kas atbilst akadēmiskajai bakalaura studiju programmai definētajam mērķim. Plašāk programmas saturs analizēts atzinuma 3.nodaļas 9.punktā.

2. Studiju programmas kods

Ņemot vērā, ka tiek mainīts studiju programmas veids no profesionālās bakalaura studiju programmas uz akadēmisko bakalaura studiju programmu, maināms arī studiju programmas kods.

Pieteiktais jaunais studiju programmas kods – 43380 atbilst 2017. gada 13. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" un tā 1. un 2. pielikumā uzskaitītajiem elementiem, saskaņā ar kuru kods 43 norāda uz akadēmisko izglītību (bakalaura grāds), īstenojama pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības ieguves. Studiju ilgums pilna laika studijās trīs–četri gadi. Savukārt turpinājums 380 norāda uz izglītības programmu grupu, t.i., Tiesību zinātni.

3. Studiju programmas nosaukums

Patlaban EKA īstenotās profesionālās bakalaura programmas nosaukums ir "Starptautiskās komercdarbības tiesības", savukārt pēc izmaiņām programmas nosaukums paredzēts "Tiesību zinātne".

Uz to, ka līdz šim īstenotās programmas nosaukums nav precīzs, t.i., ka programmas saturs neatbilst programmas nosaukumam, uzmanību bija vēršusi Novērtēšanas komisija 2017.gada akreditācijas ziņojumā, norādot, ka programmā neraugoties uz tās nosaukumu, starptautiskās komercdarbības tiesību kursi ir nepietiekamā daudzumā. Līdz ar to, EKA ir īstenojusi ekspertu rekomendācijās ietverto priekšlikumu, un pieteikusi jaunu programmas nosaukumu.

Programmas nosaukums “Tiesību zinātne” ir atbilstošs programmas faktiskajam saturam, kas piedāvā plaša profila studiju kursu apguvi, ietverot programmā pilnīgi visu tiesību zinātnes apakšnozaru studiju kursus (t.sk., civiltiesības, krimināltiesības, valststiesības, starptautiskās tiesības un tiesību teoriju un vēsturi). Tādējādi pieteiktās programmas nosaukums - akadēmiskās bakalaura studiju programma “Tiesību zinātne” ir precīzs un atspoguļo gan programmas līmeni, gan programmas saturu.

4. Studiju programmas apjoms

2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” 6.punkts nosaka, ka “Bakalaura studiju programmas apjoms pilna laika un nepilna laika studijās ir 120 līdz 160 kredītpunktu, no kuriem ne mazāk kā 10 kredītpunktu ir bakalaura darba izstrāde./../.”

Kā apliecina EKA iesniegtie studiju plāni, studiju programmas apjoms ir paredzēts 120 kredītpunkti, līdz ar to EKA ir izpildījusi prasību par nepieciešamo minimālo kredītpunktu skaitu, t.sk., bakalaura darba izstrādei paredzēti 10 kredītpunkti.

Detalizētāk programmas apjoms un saturs analizēts atzinuma 3.nodaļas 9.punktā.

5. Studiju ilgums

Studiju ilgums pilna laika studiju formā paredzēts 3 gadi; nepilna laika studijās un e-studijās – 3 gadi un 6 mēneši.

2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” 6.punkts nosaka, ka bakalaura studiju programmā studiju ilgums pilna laika studijās ir seši līdz astoņi semestri, tādējādi secināms, ka paredzētās izmaiņas par studiju ilgumu ir atbilstošas normatīvo aktu prasībām.

6. Iegūstamais grāds un/vai profesionālā kvalifikācija

Līdz šim EKA īstenotās programmas absolventi varēja iegūt profesionālo bakalaura grādu tiesību zinātnē un kvalifikāciju “juriskonsults”. Taču, ņemot vērā, ka valstī ir notikušas izmaiņas normatīvajā regulējumā, kas paredz likvidēt juriskonsulta amatu, augstskolai vairs nebūtu tiesiska pamata piešķirt juriskonsulta kvalifikāciju. Tādēļ EKA pieņēmusi lēmumu par izmaiņām studiju programmā, ieviešot akadēmisko bakalaura programmu.

Iegūstamais sociālo zinātņu bakalaura grāds tiesību zinātnē norāda uz programmas piederību sociālajām zinātnēm, kā arī to neatņemamai sastāvdaļai – tiesību zinātnei, tāpēc iegūstamais grāds ir precīzi definēts, un atbilst 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” 12.punktam.

Pēc akadēmisko programmu absolvēšanas netiek piešķirta profesionālā kvalifikācija, tāpēc arī šajā programmā kvalifikācijas ieguve nav iespējama.

Studējošajiem, kuri būs absolvējuši akadēmisko bakalaura studiju programmu, izpildot reflektantiem noteiktās uzņemšanas prasības, būs tiesības turpināt augstākā līmeņa studijas citu augstskolu īstenotajās maģistra studiju programmās (EKA maģistra programmas studiju virzienā “Tiesību zinātne” nepiedāvā un, kā vizītes laikā norādīja EKA pārstāvji, patlaban netiek apsvērtā iespēja par maģistra programmas izveidi tuvākajā laikā). Ja programmas absolventi izvēlēšies

turpināt studijas profesionālajās maģistra studiju programmās, tad to sekmīgas absolvēšanas gadījumā iespējams iegūt jurista kvalifikāciju.

Vizītes laikā augstskolas pārstāvji norādīja, ka EKA konkrētās programmas satura izstrādes gaitā ir iepazinies ar citu augstskolu pieejamajiem maģistra studiju programmu plāniem un, veidojot konkrētās programmas saturu ņēmusi vērā arī apsvērumus par absolventu turpmākām studiju iespējām un sagatavošanu sekmīgai jurista kvalifikācijas eksāmena nokārtošanai attiecībā uz to eksāmena tematiku, kas tiek docēta bakalaura programmas līmeņa studijuursos.

7. Studiju programmas mācībspēku sastāva izmaiņas

EKA iesniegtajā akadēmiskā bakalaura studiju programmas “Tiesību zinātne” īstenošanā iesaistītā mācībspēku uzskaitījumā kopā norādīti 28 docētāji, no kuriem 13 ir amatos ievēlēti EKA mācībspēki, bet 15 norādīti kā viesdocētāji.

Salīdzinot ar akreditācijas periodu, programmas īstenošanā piesaistīti 6 jauni EKA ievēlēti mācībspēki un 6 jauni viesdocētāji. No EKA ievēlētajiem 6 mācībspēkiem 3 ir doktora grāds ekonomikā (Dr.oec.) un 3 docētājiem ir maģistra grāds (Mg.iur.) tiesību zinātnē. Jauno ievēlēto mācībspēku īpatsvars veido 46% no ievēlētajiem mācībspēkiem programmā. EKA mācībspēki ievēlēti profesoru, asoc. profesoru vai docentu amatos.

Savukārt no 6 jaunajiem viesdocētājiem 2 ir doktora grāds tiesību zinātnē, bet 4 maģistra grāds tiesību zinātnē. Jauno viesdocētāju īpatsvars viesdocētāju vidū veido 40 %. Viesdocētāji piesaistīti viesprofesoru, viesdocentu un vieslektoru amatos.

Visiem programmas mācībspēkiem ir doktora vai maģistra grāds. Zemāk norādīts pārskats par kopējo programmas īstenošanā iesaistīto 28 docētāju zinātniskajiem grādiem (summējot kopā EKA mācībspēkus un viesdocētājus), un to skaits.

	Dr.iur.	Dr.oec.	Dr.phil.	Dr.paed.	Mg.iur.	Mg.sc.soc.	Mg.philol.	Mg.psych.
No jauna piesaistītie docētāji	2	3	-	-	7	-	-	-
Līdzšinējie docētāji	6	-	1	1	5	1	1	1
Kopā:	8	3	1	1	12	1	1	1

No pārskata redzams, ka 20 docētājiem ir grāds tiesību zinātnē (Dr.iur. vai Mg.iur.), t.i., 71% no programmas docētājiem ir grāds atbilstošajā nozarē – tiesību zinātnē, savukārt kopējais mācībspēku ar doktora grādu (neatkarīgi no nozares, kurā tas iegūts) īpatsvars programmā sastāda 46%.

Docētāji ar grādu citās nozarēs docē tādus studiju kursus kā “Angļu valoda juristiem” (Dr.paed.), “Pētnieciskā darba organizācija” (Mg.paed., Dr.oec.), “Darba, vides un civilā aizsardzība” (Mg.soc.), “Latīņu valoda juristiem” (Mg.philol.), kā arī ir piesaistīti kā kursu docētāji atsevišķiem tematiem tādās studijuursos kā “Intelektuālās īpašuma tiesības” (Dr.oec.), “LR un ES nodokļu tiesības” (Dr.oec.), “Tiesību teorija” (Dr.phil.).

EKA ir iesniegusi apliecinājumu par jaunpiesaistīto mācībspēku latviešu un angļu valodas zināšanu līmeni. Apliecinājumā gan neraugoties uz nosaukumā un tabulas ailītēs minēto, ka tas ir apliecinājums par akadēmiskā personāla latviešu un angļu valodas zināšanām, ir norādīts teikums, ka “zemāk norādītajiem docētājiem ir krievu valodas zināšanas”, taču kā tika precizēts vizītes laikā, norāde par krievu valodas zināšanām ir tehniska kļūda un programma netiek un netiks īstenota krievu valodā.

Kā iepriekš minēts un kā tas plašāk tiks analizēts Atzinuma nākamajā t.i., 3. nodaļas 8.punktā, EKA iesniegusi lūgumu akceptēt programmas īstenošanu tikai latviešu valodā. Taču apliecinājums par angļu valodas zināšanām svarīgs docētājiem, kuru docētos studiju kursus plānots piedāvāt

mobilitāšu programmu studentiem un tiem docētājiem, kuru kursi programmā tiks docēti angļu valodā (patlaban tāds plānā ir studiju kurss *International Trade Law*).

Tādējādi secināms, ka mācībspēku sastāvs atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Salīdzinājumā ar situāciju uz akreditācijas brīdi 2017.gadā, ir audzis docētāju ar doktora zinātnisko grādu skaits, turklāt, kā liecina iesniegtie docētāju CV, vairāki docētāji, kuriem patlaban ir maģistra grāds tiesību zinātnē, turpina studijas doktorantūrā. Tādējādi EKA ir izpildījusi akreditācijas novērtēšanas komisijas rekomendāciju piesaistīt mācībspēkus ar juridisko izglītību nozares kursu docēšanai vai kā otru mācībspēku nozares kursu docēšanai, ja šo kursu docē mācībspēks bez juridiskās izglītības.

Nemot vērā, ka studējošo skaits EKA īstenotajā studiju virzienā “Tiesību zinātne” ir neliels, mācībspēku proporcija uz 1 studējošo ir atbilstoša, un šādam mācībspēku korpusam ir jāspēj nodrošināt noteikto studiju programmas rezultātu sasniegšanu, taču, vienlaikus, tas protams, no augstskolas prasa lielus finanšu resursus.

8. Studiju programmas īstenošanas valoda

Līdz šim akreditētā studiju programma bija pieteikta īstenošanai latviešu un angļu valodās.

Pēc izmaiņām paredzēts programmu īstenot tikai latviešu valodā. Nemot vērā, ka programmā nav tikuši imatrikulēti studenti, kuri studētu angļu valodā, šī izmaiņa negatīvi neietekmēs nevienu studējošo. Kā tika norādīts vizītes laikā, programmas īstenošana angļu valodā radītu augstskolai papildu izdevumus, kas pie neliela studējošo skaita augstskolai ir liels finansiālais slogs. Protams, studiju īstenošana angļu valodā teorētiski gan varētu veicināt ārvalstu studentu vai mobilitāšu programmu studentu piesaisti.

Nolūkā nodrošināt svešvalodu apguvi, studiju plānā obligātajā daļā (A daļa) iekļauts studiju kurss “Angļu valoda juristiem” (4 KP apmērā), kā arī viens angļu valodā īstenots ierobežotās izvēles (B daļas) kurss – “Starptautiskās tirdzniecības tiesības”/ “International Trade Law” (3 KP apmērā).

Tādējādi secināms, ka pieteiktā izmaiņa par studiju programmas īstenošanu latviešu valodā ir atbilstoša normatīvajiem aktiem.

9. Izmaiņas studiju programmas saturā

Pieteiktās izmaiņas studiju programmas saturā tiks izvērtētas kopsakarībā skatot 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumus Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (turpmāk – Izglītības standarts) noteikto, EKA iesniegtos akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Tiesību zinātne” studiju plānus un studiju kursu aprakstus.

Izglītības standarta 7.punkts nosaka, ka studiju kursi un studiju moduļi veido studiju programmu obligātās, ierobežotās izvēles un izvēles daļas. Pēc šādas struktūras ir veidoti arī izvērtējamās programma studiju plāni. Saskaņā ar Izglītības standarta 8.punktu, bakalaura studiju programma sastāv no:

- 1) obligātās daļas (ne mazāk kā 50 kredītpunktu),
- 2) ierobežotās izvēles daļas (ne mazāk kā 20 kredītpunktu) un
- 3) izvēles daļas.

Turpmākais programmas satura izvērtējums tiks veikts izdalot atsevišķi šīs trīs programmu daļas. (Piez. - nolūkā nodrošināt konkrētību un atsaukšanos uz šīs nodaļas saturu citās atzinuma daļās, šīs nodaļas rindkopas tiks numurētas kā paragrāfi).

[1] EKA iesniegtajos studiju plānos kā *obligātās jeb A daļas* studiju kursi ietverti 24 studiju kursi, kuru kopējais apjoms veido 84 kredītpunktus. Tādējādi pilnībā tiek izpildīts Izglītības standarta

noteikums par A daļai noteikto minimālo kredītpunktu apjomu. Tāpat ievērots noteikums par to, ka bakalaura darba apmēram jābūt vismaz 10 KP.

[2] Obligātajā daļā ietverti studiju kursi, kuros tiek apgūtas tiesību zinātnes nozares pamatnostādnes, principi, struktūra un metodoloģija, sniedzot pamatzināšanas par visām tiesību zinātnes apakšnozarēm. Būtībā A daļā ietvertie studiju kursi ir ļoti radniecīgi citās Latvijas augstskolās studiju virziena "Tiesību zinātne" ietvaros docētajiem studiju kursiem, un aptver tematiku, kuru ikvienam topošajam juristam ir jāapgūst un, kuros iegūtās zināšanas tiks pārbaudītas arī valsts vienotajā jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmenā (skat. 2017. gada 19. decembra Ministru kabineta noteikumus Nr. 771 "Valsts vienotā jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmena kārtība").

[3] Galvenās izmaiņas attiecībā uz A daļu ir tās, ka programmā ieviesta virkne jaunu studiju kursu, kuri līdz šim īstenotajā programmā bija iekļauti B vai C daļā. Atsevišķiem A daļas kursiem precizēts studiju kursa nosaukums vai kredītpunktu apjoms (piemēram, "Angļu valoda juristiem" 4 KP). A daļā ietverts jurisprudencē ļoti būtisks studiju kurss "Tiesību teorija" 4 KP apmērā; pieaudzis studiju kurss "Latvijas tiesību vēsture", "Konstitucionālās tiesības" apmērs no 2 uz 4 KP, "Civiltiesības. Vispārīgā daļa" apjoms no 1 KP uz 2 KP vai 4 KP (studiju plānos kursa apjoms norādīts 2 KP, bet kursa aprakstā - 4 KP), "Eiropas Savienības tiesībās" apjoms no 1 KP uz 4 KP, "Civilprocess", "Starptautiskās publiskās tiesības", "Eiropas privātās starptautiskās tiesības" no 3 KP uz 4 KP, tāpat atsevišķi izdalīt jauni kursi "Krimināltiesības. Vispārīgā daļa", "Krimināltiesības. Sevišķā daļa" un "Kriminālprocess", katrs 4 KP apjomā.

[4] Studiju plānā A daļā ietverts arī jauns studiju kurss "Pētnieciskā darba organizācija" 2 KP apmērā (PLK formā 2.semestrī, nepilna laika un e-studiju formā – 1.semestrī), ar ko aizstāts līdzšinējā plānā iekļautais studiju kurss "Juridiskā analīze un tekstu rakstīšana" (jānorāda gan, ka iesniegtajā kursa aprakstā kursa nosaukums ir "Ievads pētniecisko tekstu rakstīšanā"). Neapšaubāmi, šāda kursa ietveršana programmā ir pozitīvi vērtējama un būtu noderīga Studiju darbu, Bakalaura darba un citu pētniecības darbu izstrādē, taču tā kā abas norādītās kursa atbildīgās docētājas attiecīgi ir docētājas ar iegūtu zinātnisko grādu ekonomikā un psiholoģijā, būtu apsverams jautājums par docētāja ar grādu tiesību zinātnē piesaisti šī kursa docēšanā, ņemot vērā, ka zinātniskajai pētniecībai tiesību zinātnē ir cita specifika, atšķirīgas pētniecības metodes un avoti (kas ievērojami atšķiras no citām sociālajām zinātnēm). Arī šī kursa aprakstā norādīto literatūras avotu sarakstā nav atrodama literatūra par juridisku pētījumu izstrādi.

[5] Iesniegtajā studiju plānā pie A daļas kursiem norādīts arī kurss "Ievads studijās", par kuru kredītpunkti nav paredzēti, un, kas tiks nodrošināts 1.semestra studentiem sekmīgai studiju procesa uzsākšanai un integrācijai EKA studiju vidē (studiju kursu pārbaudījumi šajā kursā nav paredzēti).

[6] Studiju programmā ir ievērots Izglītības standarta 10.punktā ietvertais noteikums, ka bakalaura studiju programmā ietver arī Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās studiju kursu satura prasības, t.i., A daļā ir ietverts studiju kurss "Darba, vides un civilā aizsardzība" 2 KP apmērā.

[7] Kopumā secināms, ka A daļas kursu klāsts un to saturs ir racionāls un nodrošina normatīvajos aktos noteikto zināšanu apguvi. Būtiski ir pieaudzis lielākā vairuma A daļas studiju kursu apjoms, kam būtu jāspēj nodrošināt padziļinātāku zināšanu apguvi, jo, neapšaubāmi, līdz šim īstenotie kursi ar 1 KP vai 2 KP apjomu (t.sk., fundamentāliem tiesību zinātnes studiju kursiem), bija kritiski vērtējami.

[8] *Ierobežotās izvēles (B daļas)* apjomam saskaņā ar Izglītības standartu jābūt vismaz 20 KP. EKA iesniegtajā studiju plānā paredzēts, ka studējošajiem jāapgūst B daļas kursus 26 KP apjomā, un kursu katalogā ietverto B daļas studiju kursu kopējais apjoms ir 37 KP. Studiju plānā ierobežotās izvēles studiju kursi sadalīti divos blokos – B1 un B2.

[9] B1 paredz Praksi 8 KP apmērā (kura PLK plānā ietverta 3.semestrī, nepilna laika un e-studiju plānā - 5 semestrī). Savukārt B2 sadaļa dēvēta kā "Specializācijas kursi", un ietver sevī 9 dažādus

studiju kursus (kopā 29 KP apmērā) ar atšķirīgu kredītpunktu apjomu ("Alternatīvā strīdu izskatīšana" - 4 KP; "Ārvalstu tiesību vēsture" – 4 KP; "International Trade Law" - 3 KP; "Komerctiesības" – 3 KP; "Kriminoloģijas pamati" – 3 KP; "Maksātnespējas tiesības" – 3 KP; "Apdrošināšanas tiesības" – 3 KP; "LR un ES nodokļu tiesības" – 4 KP).

[10] B daļas kursu īstenošana sadalīta pa semestriem. PLK plānā B daļas kursi paredzēti 1., 3., 4. un 5. semestrī, bet 2. un 6. semestrī B daļas kursu apguve nav paredzēta. Nepilna laika un e-studiju plānā B daļas kursi paredzēti 2., 4., 5. un 6. semestrī, bet 1. un 7. semestrī B daļas kursi nav ielānoti.

[11] Netipiska ir bijusi EKA izvēle Praksi (tās apjoms ir 8 KP) ietvert kā izvēles (B1 daļas) kursu un piedāvāt to PLK 3. semestrī, kad plānā paredzēti 4 citi B daļas (B2) kursi 11 KP apmērā (turklāt šajā semestrī B daļā nepieciešams iegūt tikai 8 KP). Prakses kā izvēles kursa noteikšana teorētiski varētu apgrūtināt absolventu studijas maģistra programmās, jo daudzās augstskolās bakalaura programmās studenti obligāti apgūst praksi (6 KP apmērā) un tāpēc maģistra programmu studiju plānos bieži tiek ietverta prakse tikai 20 KP apmērā. Taču šajā gadījumā studējošajiem, kuri nebūs izvēlējušies prakses apgūšanu EKA, maģistra programmā būs jākārt praksi 26 KP apmērā. Prakses noteikšana par obligātu studiju kursu būtu vēlams arī tā iemesla dēļ, lai studējošie jau bakalaura programmā iegūtu praktiskās iemaņas, kuras par būtiskām vienmēr uzskata darba devēji, turklāt, bieži studenti ir novērtējuši prakses nozīmi (tajā iegūto informāciju un pieredzi) noslēguma darbu, piem., bakalaura darbu izstrādē.

[12] B daļu plānojums 3. semestrī PLK formā un 5. semestrī nepilna laika un e-studijās rada lielu B daļas kursu savstarpējo konkurenci, un izvēloties Praksi, studējošajiem faktiski zustu iespēja apgūt tādas jurista darbībā būtiskus kursus kā "Komerctiesības", "Maksātnespējas tiesības", "Apdrošināšanas tiesības".

[13] No B daļas kursu izkārtējuma pa semestriem aspekta, būtu apsverama iespēju studiju kursu "Tiesību aizsardzības iestādes Latvijā un ārvalstīs" docēt agrāk nekā 3. semestrī pilna laika formā un 5. semestrī nepilna laika un e-studijās, jo šis kurss sniedz ieskatu t.s. tiesībsargājošo institūciju darbībā, un tā apgūšana pirmajos semestros varētu palīdzēt studējošajiem radīt priekšstatu par tiesību aizsardzības iestādēm, kas būtu noderīgi citu studiju kursu apguvei.

[14] Kopumā vērtējot studiju plānos ietveros kursus, secināms, ka attiecībā uz A un B daļas kursu katalogu izpildās Izglītības standarta 10. punktā ietvertais noteikums, ka bakalaura studiju programmas obligātajā daļā un ierobežotās izvēles daļā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (ne mazāk kā 25 kredītpunkti), zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kredītpunktu), kā arī zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).

[15] **Brīvās izvēles (C daļas)** kursu piedāvājumā ietverti 3 studiju kursi – "Latīņu valoda juristiem", "Romiešu tiesības", "Starptautiskās cilvēktiesības" – katrs 2 KP apjomā. Studiju plāns paredz, ka C daļā studējošie var iegūt 0 KP, t.i., neiegūt kredītpunktus vispār. Lai arī Izglītības standarts nenosaka konkrētu kredītpunktu skaitu, kāds nepieciešams C daļā, bet nosaka, ka C daļas kursus jāiekļauj akadēmisko bakalaura programmu plānos, EKA vajadzētu noteikt, ka noteiktu KP apjomu (kaut vai 1 KP apmērā) jāiegūst C daļasursos, pretējā gadījumā Izglītības standarta prasībai par C daļu nav nekādas praktiskas nozīmes. Esošais EKA iesniegtais studiju plāns, kurš paredz, ka C daļā var būt 0 kredītpunktu, nemotivē studējošos apgūt šos studiju kursus, un līdz ar to C daļai faktiski nav nekādas nozīmes un šāds iedalījums ir tikai formalitāte. Turklāt C daļā ietverts arī tiesību zinātnē nozīmīgs studiju kurss "Starptautiskās cilvēktiesības", kas ir būtisks ikviena jurista darbībā un veicina izpratni par cilvēktiesību nozīmi tiesiskā valstī.

[16] Iepazīstoties ar studiju plāniem un, skatot tos kopsakarībā ar studiju kursu aprakstiem, redzams, ka atsevišķu studiju kursu aprakstos kā priekšzināšanas norādīti studiju kursi, kurus studējošajiem vēl nemaz nav bijusi iespēja apgūt (piemēram, studiju kursā "Eiropas Savienības tiesības", kas tiek docēts 4. semestrī (PLK) kā priekšzināšanas norādīts kurss "Administratīvās tiesības un

administratīvais process”, kas paredzēts tikai 5.semestrī. Arī 2.semestrī paredzētā A daļas kursā “Ģimenes un mantojuma tiesības” kā nepieciešamās priekšzināšanas norādīts studiju kurss “Lietu tiesības”, kurš tiek docēts tikai 3.semestrī. Līdzīgas problēmas konstatējamas arīursos “Kriminoloģijas pamati”, “Maksātspējas tiesības”, “Starptautiskās cilvēktiesības” u.c.

[17] Studiju plānā sadaļā “Pārbaudījuma veids” norādīti divi pārbaudījumu veidi – Ieskaite vai Eksāmens. Vizītes laikā netika gūta īsta skaidrība par to, ar ko atšķiras Eksāmens no Ieskaites. Arī EKA Studiju nolikuma 5.5. punkts nesniedz skaidru atbildi uz atšķirībām starp šīm pārbaudījumu pamatformām, vien norādīts, ka minimālais kursa apjoms, lai organizētu eksāmenu, ir 2 KP. Kursa plānā ieskaite forma ir paredzēta atšķirīga apjoma studiju kursiem, t.sk., kursiem ar 4 KP. Vizītes laikā docētāji norādīja, ka arī ieskaite tiek vērtēta ar atzīmi - tādā gadījumā tiek ievērots Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu 24.punktā ietvertais noteikums, ka studiju kursa gala pārbaudījuma ietvaros ar vērtējumu "ieskaitīts/neieskaitīts" var vērtēt, ja studiju kursa apjoms nepārsniedz 2 kredītpunktus. Taču kursa docētājiem būtu vēlams lietot vienotu terminoloģiju, lai studējošajiem būtu saprotamas atšķirības starp šiem jēdzieniem, jo, piemēram, atsevišķos kursa aprakstos ir norādīts uz eksāmenu kā noslēguma pārbaudes formu, kaut arī Studiju plānā norādīta ieskaite (skat., piem., kursu “Juridiskā ētika”). Atsevišķu studiju kursu apraksti neviens pilnīgu skaidrību par studiju kursa gala pārbaudījuma vērtēšanu (piem., studiju kursa “Darba tiesības” (4 KP) aprakstā nav saprotama informācija par noslēguma pārbaudījuma veidu un kopējā kursa vērtējuma veidošanās principiem (studiju plānā kā pārbaudījuma veids minēta ieskaite, bet kursa apraksts informāciju par to nesatur).

4. Secinājumi

Eksperšu viedoklis par plānotajām izmaiņām ir šāds:

- 1) ņemot vērā, ka Latvijā notikusi atteikšanās no juriskonsulta kvalifikācijas, EKA līdz šim īstenotā studiju programma zaudējusi savu aktualitāti, un tāpēc veicamas izmaiņas studiju programmā. EKA pieteikusi apstiprināšanai daudzas izmaiņas, kuras Atzinumā iepriekš sagrupētas un analizētas 9 grupās (nodaļās), taču secināms, ka daudzas no šīm izmaiņām ir cieši savstarpēji saistītas un viena otrai pakārtotas, piemēram, programmas veida maiņa likumsakarīgi noved pie nepieciešamības mainīt programmas kodu, nosaukumu, apjomu, piešķiramo kvalifikāciju un arī programmas saturu, ņemot vērā, ka līdz šim īstenotajam programmas veidam – profesionālajai programmai un izmaiņām pieteiktajai akadēmiskajai programmai ir cits normatīvais regulējums (atšķirīgi izglītības standarti);
- 2) salīdzinot ar situāciju uz programmas akreditācijas brīdi, konstatējami uzlabojumi daudzos aspektos (piemēram, programmas A un B daļā iekļauti fundamentāli tiesību zinātnes studiju kursi, pienācīgi pieaudzis daudzu studiju kursu apjoms, paredzot tiem atbilstošu kredītpunktu skaitu, audzis docētāju ar akadēmisko grādu tiesību zinātnē īpatsvars, piesaistīti jauni docētāji ar doktora grādu). Būtiskākais draudu faktors, kuru jāizvērtē augstskolai, ir tās gatavība turpināt šīs programmas īstenošanu, ja programmā būs tikpat neliels studējošo skaits kā līdz šim, un tās lietderības aspekti, kuri gan nav šī atzinuma izvērtējuma priekšmets);
- 3) balstoties uz augstāk minēto analīzi, var secināt, ka pieteiktās izmaiņas atbilst normatīvajiem aktiem, t.i.:
  - 1) studiju programmas veids - akadēmiskā bakalaura programma ir paredzēta 13.05.2014. Ministru kabineta noteikumos Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, un EKA definētie programmas uzdevumi un mērķi atbilst šajos noteikumos izvirzītajiem akadēmiskās bakalaura programmas kritērijiem.
  - Šeit gan jānorāda, ka ņemot vērā, ka tiks mainīts programmas veids, EKA jānodrošina līdz šim imatrikulēto studējošo tiesības pabeigt studijas, savlaicīgi informējot studējošos, kurus var skart šīs izmaiņas, par plānotajām izmaiņām un nodrošinot studējošajiem iespēju apgūt iztrūkstošos studiju kursus pēc individuāla studiju plāna. Būtu arī noslēdzama jauna vienošanās vai veicami grozījumi līgumos ar citām augstskolām par studiju turpināšanas iespējām konkrētās programmas likvidācijas gadījumā;
  - 2) pieteiktais jaunais studiju programmas jaunais kods – 43380 noteikts atbilstoši 13.06.2017. Ministru kabineta noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”;

- 3) programmas nosaukums - akadēmiskā bakalaura studiju programma "Tiesību zinātne" ir precīzs un atspoguļo gan programmas līmeni, gan programmas saturu;
  - 4) studiju programmas apjoms – 120 KP atbilst 13.05.2014. Ministru kabineta noteikumu Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 6.punktam;
  - 5) Studiju ilgums - pilna laika studiju formā 3 gadi; nepilna laika studijas un e-studijas – 3 gadi un 6 mēneši atbilst 13.05.2014. Ministru kabineta noteikumu Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 6.punktam;
  - 6) iegūstamais sociālo zinātņu bakalaura grāds tiesību zinātnē norāda uz programmas piederību sociālajām zinātnēm, kā arī to neatņemamai sastāvdaļai – tiesību zinātnei, tāpēc iegūstamais grāds ir precīzi definēts, un atbilst 13.05.2014. Ministru kabineta noteikumu Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 12.punktam.
Pēc akadēmisko programmu absolvēšanas netiek piešķirta profesionālā kvalifikācija, tāpēc arī šajā programmā kvalifikācijas ieguve nav iespējama (kvalifikācijas iegūšana iespējama pēc profesionālās maģistra studiju programmas absolvēšanas, nokārtojot maģistra programmā ietvertu kvalifikācijas eksāmenu, kas balstās arī uz akadēmisko bakalaura programmu saturu);
  - 7) mācībspēku sastāvs atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, un salīdzinot ar situāciju uz akreditācijas brīdi, ir audzis docētāju ar zinātniskajiem grādiem tiesību zinātnē skaits, tāpat palielinājis docētāju ar doktora zinātnisko grādu skaits;
  - 8) studiju programmas īstenošana latviešu valodā atbilst normatīvajiem aktiem. Kā vizītes laikā apliecināja EKA, atteikšanās no programmas īstenošanas angļu valodā neskar nevienu studējošo – patlaban programmā nav studējošie, kuri studētu angļu valodā;
  - 9) pieteiktās izmaiņas studiju programmas saturā kopumā atbilst 13.05.2014. Ministru kabineta noteikumos Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" noteiktajām prasībām. Obligātajā daļā ietverti studiju kursi, kuros tiek apgūtas tiesību zinātnes nozares pamatnostādnes, principi, struktūra un metodoloģija, sniedzot pamatzināšanas par visām tiesību zinātnes apakšnozarēm. A daļā ietvertie studiju kursi ir ļoti līdzīgi citās Latvijas augstskolās studiju virziena "Tiesību zinātne" ietvaros docētajiem studiju kursiem, un aptver tematiku, kuru ikvienam topošajam juristam ir jāapgūst un, kuros iegūtās zināšanas tiks pārbaudītas arī valsts vienotajā jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmenā (skat. 2017. gada 19. decembra Ministru kabineta noteikumus Nr. 771 "Valsts vienotā jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmena kārtība"). Taču, nolūkā nodrošināt kvalitatīva satura programmas īstenošanu, pilnvērtīgu studējošo interešu ievērošanu un studētcentrētas izglītības principu, EKA būtu jāveic šādus uzdevumus vai pilnveides pasākumus:
- 9.1.regulāri aktualizējami studiju kursu apraksti, t.sk., docētajiem uzstādot mērķi sagatavot studējošos sekmīgai studiju turpināšanai maģistra programmās un jurista kvalifikācijas iegūšanai, ņemot vērā, ka saskaņā ar Latvijā akceptēto Boloņas izglītības principu (3+2), maģistra programmas saturs balstīsies arī uz EKA akadēmiskā bakalaura programmā apgūtajām zināšanām, un personām, kuras vēlēsies iegūt maģistra grādu un jurista kvalifikāciju, būs jākārtos valsts vienotais jurista kvalifikācijas eksāmens, kurš sevī ietvers arī akadēmiskā bakalaura programmā docēto studiju kursu tematiku;
  - 9.2.pārskatāmi studiju plāni kopsakarībā ar studiju kursu aprakstiem, novēršot atsevišķas nepilnības starp studiju plānos uzrādīto kredītpunktu apjomu un kursa aprakstā norādīto kredītpunktu apjomu (piem., studiju kurss "Civiltiesības. Vispārīgā daļa" (skat. 3.nodaļas 9.punkta 3.paragrāfu). Līdz ar to, pārbaudāms arī kopējais studiju plāna attiecīgajā daļā norādītais iegūstamo kredītpunktu skaits (jo patlaban, pieņemot, ka "Civiltiesības. Vispārīgā daļa" apjoms ir 4 KP kā tas paredzēts kursa aprakstā (nevis 2 KP kā ierakstīts studiju plānā), mainīsies arī studiju plānā A daļas apjoms un patlaban norādīto 84 KP vietā tas sanāks 86 KP);
  - 9.3.studiju plānos jāprecizē studiju kursa "Pētnieciskā darba organizācija" nosaukums, lai tas atbilstu kursa aprakstā minētajam kursa nosaukumam - "Ievads pētniecisko tekstu rakstīšanā" (skat. 3.nodaļas 9.punkta 4.paragrāfu);

- 9.4. pārskatāmi studiju plāni un studiju kursu apraksti norādīto priekšzināšanu kontekstā, izvērtējot studiju kursu secīgumu pa semestriem (skat. 3.nodaļas 9.punkta 16.paragrāfu, kā arī 13.paragrāfu);
  - 9.5. aktualizējami atsevišķos kursu aprakstos norādītie literatūras avoti (jaunāka literatūra studiju kursā "Darba tiesības", nozarei atbilstoša literatūra kursā "Pētnieciskā darba organizācija" (skat. 3.nodaļas 9.punkta 4.paragrāfu);
  - 9.6. atsevišķos studiju kursu aprakstos skaidrāk jānosaka prasības kredītpunktu ieguvei, t.sk., noslēguma pārbaudījuma veids un tā procentuālais īpatsvars gala atzīmes aprēķināšanā (skat. 3.nodaļas 9.punkta 17.paragrāfu);
  - 9.7. pārskatāma C daļas kursu nozīme un tās saturs studiju programmā, jo studējošo iespējas neizvēlēties C daļas kursus, ņemot vērā, ka saskaņā ar studiju plānu C daļā var būt 0 kredītpunktu, nemotivē studējošos apgūt C daļas kursus, kurus kā programmas sastāvdaļu paredz arī Noteikumu par valsts akadēmiskās izglītības standartu 7. un 8.punkts (skat. 3.nodaļas 9.punkta 15.paragrāfu);
  - 9.8. studiju kursā "Pētnieciskā darba organizācija" kā kursa atbildīgās docētājas ir docētājas ar iegūtu zinātnisko grādu ekonomikā un psiholoģijā, taču būtu apsverams jautājums par docētāja ar grādu tiesību zinātnē piesaisti šī kursa docēšanā, ņemot vērā, ka zinātniskajai pētniecībai tiesību zinātnē ir cita specifika, atšķirīgas pētniecības metodes un avoti (kas ievērojami atšķiras no citām sociālajām zinātnēm) (skat. 3.nodaļas 9.punkta 4.paragrāfu);
  - 9.9. EKA ietvaros izdiskutējams būtu jautājums par to, vai Prakse (8 KP apmērā) nebūtu nosakāma par obligātu studiju kursu (ieteikuma apsvērumus skat. 3.nodaļas 9.punkta 11.paragrāfā), kā arī, vai nebūtu nepieciešamas izmaiņas B daļas plānojumā PLK 3.semestrī un nepilna laika un e-studiju plāna 5.semestrī (skat. 3.nodaļas 9.punkta 12.paragrāfu).
- 4) Secinājumu sadaļas punkti 9.2., 9.3., 9.4. un 9.7. izpildāmi līdz AIC Studiju akreditācijas komisijas lēmuma pieņemšanai, taču pārējie punkti izpildāmi ilgtermiņā (9.1., 9.9.) vai līdz attiecīgo studiju kursu docēšanas uzsākšanai (9.5., 9.6., 9.8).

5. Rekomendācijas

Iesakam pēc norādīto nepilnību kursu aprakstos un studiju plānos novēršanas (skat. 9.2., 9.3., 9.4. un 9.7.p.) apstiprināt EKA īstenotajā studiju virzienā "Tiesību zinātne" pieteiktās izmaiņas:

1. Studiju programmas veidu - akadēmiskā bakalaura studiju programma;
2. Studiju programmas kodu pēc aktuālā izglītības klasifikatora – 43380;
3. Studiju programmas nosaukumu – Tiesību zinātne;
4. Studiju programmas apjomu - 120 KP;
5. Studiju ilgumu pilna laika studijās - 3 gadi; nepilna laika studijas un e-studijas – 3 gadi un 6 mēneši;
6. Atbalstīt studiju programmas mācībspēku sastāva izmaiņas;
7. Noteikt kā studiju programmas īstenošanas valodu latviešu valodu;
8. Iegūstamais grāds - sociālo zinātņu bakalaura grāds tiesību zinātnē;
9. Apstiprināt pieteiktās izmaiņas studiju programmas saturā.

Annija Kārklīņa, Dr.iur.

Rīgā, 2018.gada 17.augustā